

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANCIRANJU OBČIN (ZFO-1D)

NASLOV ZAKONA, KI SE SPREMINJA

Zakon o financiranju občin (ZFO-1) (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11 in 14/15 – ZUUJFO, 71/17 in 21/18 – popr.)

CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

Cilj spremembe zakona v sklopu zmanjšanja stroškov občin, odprave administrativnih ovir in povečanja nekateri prihodkov občin je zvišanje zgornje stopnje dovoljene zadolžitve občin, sprememba enačbe za izračun primerne porabe, ki v večji meri upošteva dejanske stroške občin, poenostavitev sofinanciranja občinskih investicij in uvedba sofinanciranja občin z romskim prebivalstvom.

Predlog sprememb in dopolnitev ZFO-1D je rezultat aktivnosti Vlade RS in reprezentativnih združenj občin. Vlada je na 17. redni seji dne 31. 1. 2019 ustanovila Delovno skupino za pripravo predlogov sprememb zakonodaje, ki bo zmanjšala stroške občin. Ustanovitev delovne skupine je bila posledica zaveze vlade z novembra 2018, ko je s predstavniki reprezentativnih združenj sklenila Dogovor o višini povprečnine za leto 2019. Vlada je na 8. redni seji dne 15. 11. 2018 obravnavala predlog dogovora o višini povprečnine za leto 2019 in sprejela sklep, s katerim se je seznanila s podpisanim Pismom o nameri glede višine povprečnine za leto 2019 in sklenila z reprezentativnimi združenji občin Dogovor o višini povprečnine za leto 2019. Dogovor o višini povprečnine za leto 2019, ki so ga pristojni minister in predsedniki reprezentativnih združenj občin podpisali 20. 11. 2018, v 1. točki določa, da bo vlada skupaj s predstavniki reprezentativnih združenj občin ustanovila posebno delovno telo, ki naj bi v šestih mesecih preučilo možne spremembe zakonodaje, s ciljem zmanjšanja stroškov občin, ki izhajajo iz njihovih zakonsko določenih nalog. Dogovor tudi predvideva, da bodo predstavniki vlade in občinskih združenj iskali rešitve v smeri večje fleksibilnosti, namenskosti in poenostavitve na področju investicijskih sredstev po Zakonu o financiranju občin. Po šestih mesecih naj bi predstavniki vlade in občinskih združenj preverili učinke dogovora s sindikati javnega sektorja na višino stroškov občin, se seznanili s predlogi omenjene delovne skupine ter se dogovorili za nadaljnje ukrepe. Vse navedene aktivnosti so bile izvedene in eden od rezultatov dela delovne skupine je tudi predlog sprememb in dopolnitev zakona, ki ureja financiranje občin.

Predlog zakona temelji na načelih lokalne samouprave, ki izhajajo iz vsebine 138. do 147. člena Ustave Republike Slovenije, in 9. in 10. člena Evropske listine o lokalni samoupravi (Zakon o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave (MELLS), Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 15/96). Načelo lokalne samouprave se izraža v pravici občin, da v skladu z ustavo in zakonom samostojno določajo naloge, ki so jih v korist svojih prebivalcev sposobne samostojno izvajati in tudi financirati. Načelo enakosti pred zakonom se izraža v pravici prebivalcev Slovenije do enakopravnega financiranja nalog, ki jih morajo za svoje prebivalce na podlagi zakona izvajati občine. Enakopravnost se zagotavlja s porazdelitvijo sredstev odstopljenih prihodkov državnega proračuna ob upoštevanju primerne obsega potrebnih sredstev posamezne občine za financiranje nalog, ki so občinam naložene z zakoni in jih morajo izvajati.

POGLAVITNE REŠITVE

Konkretne spremembe in dopolnitve ZFO-1 so naslednje:

- 10.b člen: zvišuje najvišjo možno stopnjo zadolžitve s sedanjih 8 % na 9 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja;
- 11.člen: spreminjajo se naloge občin, katerih stroški se upoštevajo za izračun primerne porabe občin. Sprememba je potrebna zaradi uskladitve ZFO-1 s spremembami Zakona o

zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ) in Zakona o uveljavljanju pravic in javnih sredstev (ZUPJS), s katerim se obveznost financiranja zdravstvenega zavarovanja brezposelnih prenaša z občin na državo;

- 13. člen: sprememba uteži pri izračunavanju primerne porabe občin, s katero se upoštevajo dejanski stroški občin (sprememba upošteva povečanje uteži razmerja deleža prebivalcev, mlajših od 6 let, v celotnem prebivalstvu občine in povečanje uteži razmerja med deležem prebivalcev starejših od 75 let, v celotnem prebivalstvu občine, ki pomenijo pomenijo sorazmerno večji strošek za občine);
- novi 20.a člen: določa višino sredstev sofinanciranju dvajsetih občin, v katerih biva stalno naseljena romska skupnost;
- 23. člen: poenostavlja sofinanciranje občinskih investicij;
- 44. člen: črta se prehodna določba zaradi uskladitve ZFO-1 s spremembami Zakona o socialnem varstvu (ZSV) in Zakona o uveljavljanju pravic in javnih sredstev (ZUPJS), s katerim se obveznost financiranja družinskega pomočnika prenaša z občin na državo.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Vse spremembe ZFO-1 so glede na skupni znesek primerne porabe občin finančno nevtralne, razen določbe 20.a člena, ki določa za občine z romskim prebivalstvom dodatna finančna sredstva. Ocenjena višina teh sredstev znaša 4 mio evrov.

NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva iz državnega proračuna so zagotovljena.

PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Lokalna samouprava sicer ni predmet harmonizacije s pravnim redom Evropske unije. Pomembno je poudariti, da za sisteme financiranja lokalnih skupnosti v državah Evropske unije velja enako kakor za pravne sisteme lokalne samouprave: sistemi sicer temeljijo na enakih načelih, vendar so v pravnem redu vsake od držav urejeni različno glede na njihovo državno ureditev, sistem javne uprave, lokalno samoupravo in javne finance. Enaka pravna načela pa bolj ali manj temeljijo na pravilih druge mednarodne organizacije, Sveta Evrope in njeni konvenciji, Evropski listini lokalne samouprave (MELLS).

Nemčija

V Nemčiji je urejanje lokalne samouprave v pristojnosti dežel. Na splošno velja, da je največji del finančnih prihodkov občin določen z državnimi dotacijami in lokalnim davki. Razmerje med tema viroma variira od dežele do dežele. V zadnjih letih se povečujejo tudi sredstva zveznih dežel občinam za izvajanje prenesenih državnih ali deželnih nalog. Dotacije so nenamenske in so odvisen do števila prebivalcev, fiskalne moči občine in konkretnih potreb občin. Glavni viri občinskih proračunov so osebni davek in davek na dodano vrednost, ki je sicer določen na ravni zvezne republike ter dve vrsti premoženjskega davka. Občine imajo visoko stopnjo avtonomije pri določanju stopenj premoženjskega davka.

Danska

Glede na visoko stopnjo centraliziranosti je glavni finančni vir lokalnih skupnosti osebni davek, ki se povečuje, saj je leta 1976 znašal 15 % vseh občinskih prihodkov, leta 2013 pa že 25 % vseh prihodkov občin. Ta davek je tudi edini davčni prihodek. Občine prejemajo tudi precejšnjo mero državnih dotacij in subvencij, ki imajo alokacijsko funkcijo glede na finančno moč občine (t.i. izravnalna shema). Vendar ima tudi danska zakonodaja, ki ureja financiranje občin, cilj zagotavljati vire občinam sorazmerne z nalogami, ki jih morajo občine opraviti. Zato mora vlada vsakič, ko se z zakonodajo občinam naložijo nove naloge, občinam zagotoviti dodatna sredstva.

Avstrija

Temeljno načelo financiranja v Avstriji je, da bi vse ravni v državi svoje stroške poravnale s čim več lastnimi sredstvi. Državni zakoni določajo okvire za določanje virov financiranja lokalnih oblasti. Lokalne oblasti nimajo pristojnosti za uvajanje novih davkov, stopnje in davčne osnove pa prav tako določi država. Občine z lastnimi davki dosegajo 15 %. Najpomembnejši je t. i. lokalni davek (njegov delež v davčnih prihodkih občin je 51 %), ki je leta 1995 nadomestil dva prejšnja davka, in sicer davek na plačilne liste in davek na podjetja. Lastni davki so tudi davek na nepremičnine (13 %), ter trošarine na pijače in sladoled (14 %). Delež deljenih davkov je 25,8 %, delež transferjev pa 12,1 %. Drugi prihodki, ki vključujejo še nedavčne prihodke in prihodke od premoženja, so na lokalni ravni precej visoki, kar 47 % (občine namreč lahko ustanovijo in vodijo tudi podjetja s profitno dejavnostjo).

BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11 in 14/15 – ZUUJFO, 71/17 in 21/18 – popr.) se drugi odstavek 10.b člena spremeni tako, da se glasi:

» (2) Občina se v tekočem proračunskem letu lahko zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poročil za izpolnitev obveznosti posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 9 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije ter prihodke režijskih obratov.«.

2. člen

V prvem odstavku 11. člena se v tretji alineji 1. točke črta besedilo »in zdravstvenega zavarovanja«.

3. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

» 13. člen

(primerna poraba občine)

Primerno porabo občine za posamezno proračunsko leto ugotovi ministrstvo, pristojno za finance, po enačbi:

$$PPi = (0,61 + 0,11 \cdot Ci + 0,05 \cdot Pi + 0,14 \cdot PMi + 0,04 \cdot \dot{S}Mi + 0,015 \cdot SUi + 0,035 \cdot SDi) \cdot P \cdot Oi$$

Pri tem je:

- ☐ PPi – primerna poraba občine;
- ☐ Ci – razmerje med dolžino lokalnih cest in javnih poti na prebivalca v posamezni občini in dolžino lokalnih cest in javnih poti na prebivalca v celotni državi;
- ☐ Pi – razmerje med površino posamezne občine na prebivalca in površino celotne države na prebivalca;

- ☐ PMi – razmerje med deležem prebivalcev občine, mlajših od 6 let, v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine;
- ☐ ŠMi – razmerje med deležem prebivalcev občine od 6 do 15 let v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine;
- ☐ SUi – razmerje med deležem prebivalcev občine od 65 do 75 let v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine;
- ☐ SDi – razmerje med deležem prebivalcev občine, starejših od 75 let, v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine;
- ☐ P – povprečnina;
- ☐ Oi – število prebivalcev v občini.«.

4. člen

Za 20. členom se doda nov 20. a člen, ki se glasi:

»20.a člen

(sofinanciranje uresničevanja pravic stalno naseljene romske skupnosti)

Občinam, v katerih živi stalno naseljene romska skupnost, se iz državnega proračuna zagotovijo sredstva za sofinanciranje uresničevanja ustavnih pravic stalno naseljene romske skupnosti. Sredstva se navedenim občinam za vsako proračunsko leto zagotovijo v višini 3,5 % primerne porabe občine.«

5.člen

V 23. členu se za sedanjim drugim odstavkom doda stavek, ki glasi:

»Sredstva iz drugega odstavka 21. člena zakona se v obsegu iz prvega, drugega oziroma tretjega odstavka tega člena v prehodnem obdobju skladno s prejšnjim odstavkom lahko, ne glede na drugi odstavek 23. člena zakona, porabijo tudi za upravljanje z dolgom občine in za odplačilo letnih obveznosti obstoječih dolgov občin, ki so jih najele za izvedbo investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine.«

Četrty in peti odstavek se nadomestita z naslednjim besedilom:

»(4) Delež se nakaže občini v treh obrokih, in sicer: 30 odstotkov do 20. marca, 30 odstotkov do 20. junija in 40 odstotkov do 20. septembra.

(5) Podatke o investicijskih projektih in namene, za katere je porabila delež, občina sporoči občina po spletni aplikaciji ministrstvu, pristojnemu za regionalni razvoj, do konca februarja tekočega leta za preteklo leto.«

Doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Če ministrstvo, pristojno za regionalni razvoj, v postopku nadzora ugotovi nenamensko porabo, mora občina nenamensko porabljenih sredstev vrniti v državni proračun, sicer se ji v naslednjem proračunskem letu delež zmanjša za sredstva nenamenske porabe.«

6. člen

Črta se 44. člen.

7. člen

10. člen prehodnih in končnih določb Zakona o financiranju občin (ZFO-1C) (Uradni list RS, št. 71/17 in 21/18 popr.) se spremeni tako, da se glasi:

»10. člen

(zagotavljanje sredstev občinam za sofinanciranje investicij v prehodnem obdobju)

(1) Ne glede na drugi odstavek 21. člena zakona se občinam v letu 2020 zagotovijo sredstva v višini 4% v obliki nepovratnih sredstev iz državnega proračuna in v višini 2% pa povratna sredstva kot dodatno zadolževanje občin, v letu 2021 pa se zagotovijo sredstva v višini 5% v obliki nepovratnih sredstev iz državnega proračuna. Zadolžitev po tem odstavku odobri ministrstvo pristojno za regionalni razvoj in ni potrebno soglasje ministrstva pristojnega za finance ter se ne všteva v največji možni obseg zadolževanja po 10.b členu zakona.

(2) Sredstva iz drugega odstavka 21. člena zakona se v prehodnem obdobju skladno s prejšnjim odstavkom lahko, ne glede na drugi odstavek 23. člena zakona, porabijo tudi za upravljanje z dolgom občine in za odplačilo letnih obveznosti obstoječih dolgov občin, ki so jih najele za izvedbo investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine.

(3) Prehodno obdobje iz prvega odstavka tega člena se v primeru negativne gospodarske rasti podaljša za eno leto.«

OBRAZLOŽITEV k posamičnim členom

K 1. členu

Slovenske občine k celotnemu slovenskemu javnemu dolgu prispevajo le simbolno. Poleg tega so v povprečju nizko zadolžene, zadnja leta se je zadolženost še zmanjševala. Kljub temu pa v določenih občinah, kjer beležijo večjo investicijsko aktivnost, ocenjujejo, da bi v prihodnje lahko prišlo do pomanjkanja proračunskih sredstev. Zato bo več zadolževanja za izvedbo najbolj zahtevnih občinskih projektov dodatno zadolževanje nujno. Zaradi dviga omejitve splošne zadolžitve za eno odstotno točko se bodo občine skupaj lahko zadolžile za dodatnih ... mio evrov.

K 2. členu

Sprememba člena je potrebna zaradi uskladitve ZFO-1 s spremembami Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ) in Zakona o uveljavljanju pravic in javnih sredstev (ZUPJS), s katerim se obveznost financiranja zdravstvenega zavarovanja brezposelnih prenaša z občin na državo.

K 3. členu

Sprememba 13. člena ZFO-1 se predlaga zaradi spremembe uteži pri izračunavanju primerne porabe občin, da bi se odpravila neskladja med strukturo stroškov in vrednostjo uteži, pomembnih za ugotovitev primerne porabe. Analiza ocene finančnega učinka na proračune občin kot posledice spremenjenih izhodiščnih plačnih razredov delovnih mest in nazivov, ki so bili dogovorjeni z aneksi h kolektivnim pogodbam v decembru 2018, je pokazala, da povečanje plač najbolj vpliva na občine z več zaposlenimi v javnem sektorju. Te občine morajo neposredno (v občinskih upravah) ali posredno (v javnih zavodih) zagotavljati sredstva plače zaposlenih. Pri tem največje breme nosijo mestne občine, saj nanje odpade kar polovico celotnega zneska povečanih odhodkov občin, medtem ko na občine z manj kot 5.000 prebivalci le četrтина.

S spremembo enačbe za izračun primerne porabe občin se izhaja iz načela, da so vsi prebivalci Republike Slovenije v kar najbolj enakopravnem položaju glede storitev, ki jih zanje opravlja občina, ne glede na to, v kateri občini stalno prebivajo. Zato je določbo 13. člena ZFO-1 treba razumeti kot mehanizem, ki zagotavlja izenačevanje razmer za prebivalce. Eden od najpomembnejših ciljev ZFO-1 je prav izenačevanje položaja občin z izenačevanjem položaja prebivalcev, ki v teh občinah prebivajo. Zato sta v enačbi povečani uteži za število prebivalcev mlajših od 6 let in starejšimi od 75 let, saj se preko teh dveh kazalcev posredno že zdaj financirajo plače v vrtcih in domovih za starejše občane.

Novi zneski izračunane primerne porabe občine bodo v večji meri kot doslej upoštevali zaposlitveno strukturo konkretne občine. Nova enačba je pripravljena tako, da bo vsako leto posebej upoštevala morebitne spremembe ne le števila prebivalcev in njihovo starostno strukturo, pač pa posredno tudi števila zaposlenih v zavodih, katerih ustanoviteljica ali (so)financerka je občina. To je pomembno predvsem pri občinah z večjim številom zaposlenih, zato bo spremenjena enačba bolj kot doslej odražala stanje v občini glede dejanskih stroškov, ki jih ta ima. Učinek nove enačbe za izračun primerne porabe občin bo deloma spremenjena višina primerne porabe vseh občin skupaj in tudi vsake posamezne občine. Zaradi tega bodo posamezne občine prejele več ali manj prihodkov za financiranje primerne porabe (dohodnine), vendar razlike ne bodo izrazite.

K 4. členu

20. člen ZFO-1 je pred zadnjo spremembo v letu 2017 (ZFO-1C Uradni list RS, št. 71/17) vseboval določbo o sofinanciranju občin z romskim prebivalstvom, vendar ni bil nikoli izvajan v praksi. S spremembo se zaradi drugačnega postopka dodeljevanja sredstev sofinanciranja uvaja poseben 20.a člen, s katerim se sofinanciranje uresničevanja pravic stalno naseljene romske skupnosti ureja posebej in drugače, kot to velja za uresničevanje pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Določba velja za dvajset občin, za katere je zakonodajalec leta 2002 z novelo Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-L, Uradni list RS, št. 51/02) določil, da so dolžne zagotoviti pravico v občini naseljene romske skupnosti najmanj enega predstavnika v občinskem svetu. Gre za občine Beltinci, Cankova, Črenšovci, Črnomelj, Dobrovnik, Grosuplje, Kočevje, Krško, Kuzma, Lendava, Metlika, Murska Sobota, Novo mesto, Puconci, Rogašovci, Semič, Šentjernej, Tišina, Trebnje in Turnišče.

Ugotovljeno je bilo, da imajo te občine zaradi uresničevanja zakonskih pravic stalno naseljene romske skupnosti v povprečju nekoliko višje stroške, kot občine brez romskega prebivalstva.

Spričo dejstva, da 65. člen Ustave RS določa, da položaj in posebne pravice romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, ureja zakon, je odgovornost za položaj Romov deljena med občine in državne organe. Zato je je določbo novega 20.a člena treba razumeti kot korektiv primerne porabe občine in ne kot plačilo za dejanske potrebe romske skupnosti v konkretni občini.

K 5. členu

S spremembo člena se poenostavlja sofinanciranje občinskih investicij. Z načela po spremljanju vsake konkretne investicije se predlaga pavšalni transfer, ugotovljen na podlagi razvojne ogroženosti občine, ki ga zakon že ureja. Ta sprememba ima pomembne prednosti za obe strani, za državne organe in za občine. Državni organi bodo sicer z manj konkretnega nadzora kot doslej imeti bistveno manj administrativnih opravil kot doslej, saj bo transfer ugotovljenih sredstev, k pripadajo posamezni občini tekel brez razpisa, pogodb in nadzora oziroma potrjevanja konkretnih investicij. Te ne bo treba uvrščati v Načrt razvojnih projektov državnega

proračuna, pač pa bodo tako kot doslej le sestavni del občinskih načrtov razvojnih programov. Občinski organi pa bodo lahko sredstva, namenjena investicijam v javno infrastrukturo lahko tudi med letom po potrebi premeščala s projekta na projekt, odvisno od dinamike posameznega investicijskega projekta.

K 6.členu

Črtanje člena je potrebno zaradi uskladitve ZFO-1 s spremembami Zakona o socialnem varstvu (ZSV) in Zakona o uveljavljanju pravic in javnih sredstev (ZUPJS), s katerim se obveznost financiranja družinskega pomočnika prenaša z občin na državo.

K 7.členu

Vlada in reprezentativna združenja občin so se novembra 2018 v Dogovoru o višini povprečnine za leto 2019 med drugim dogovorila, da bodo iskali rešitve v smeri skrajšanja prehodnega obdobja, določenega za polno uveljavitev drugega odstavka 21. člena zakona o zagotovitvi šestih odstotkov skupne primerne porabe občin za sofinanciranje občinskih investicij. Sprememba člena skrajšuje prehodno obdobje.

ČLENI, KI SE SPREMINJAJO

10.b člen

(največji obseg možnega zadolževanja občine)

(1) V največji obseg možnega zadolževanja občine se všteva zadolževanje za izvrševanje občinskega proračuna, razen zadolževanje iz drugega odstavka 10.a člena tega zakona, učinki zadolževanja v zvezi z upravljanjem z dolgom občinskega proračuna, dana poročila posrednim proračunskim uporabnikom občinskega proračuna in javnim podjetjem, katerih ustanoviteljica je občina, in finančni najemi ter blagovni krediti neposrednih proračunskih uporabnikov občinskega proračuna.

(2) Občina se v tekočem proračunskem letu lahko zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poročil za izpolnitev obveznosti posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 8% realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije ter prihodke režijskih obratov.

11. člen

(naloge, katerih stroški se upoštevajo za ugotovitev primerne porabe občine)

(1) Naloge, katerih stroški se upoštevajo za ugotovitev primerne porabe občine, so naloge, ki jih mora občina opravljati na podlagi zakonov, in v obsegu, določenem z zakoni, ter se nanašajo na:

1. zagotavljanje javnih služb in izvajanje javnih programov na področjih:
 - predšolske vzgoje,
 - osnovnega šolstva in športa,
 - primarnega zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja,
 - socialnega varstva,
 - kulture;
2. zagotavljanje lokalnih gospodarskih javnih služb;
3. urejanje občinske prometne infrastrukture in zagotavljanje varnosti prometa na občinskih cestah;
4. požarno varstvo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
5. prostorske ureditve občinskega pomena, varstvo okolja in ohranjanje narave;
6. plačila stanarin in stanovanjskih stroškov;
7. delovanje občinskih organov ter opravljanje upravnih, strokovnih, pospeševalnih in razvojnih nalog, pa tudi nalog v zvezi z zagotavljanjem javnih služb;
8. opravljanje drugih nalog, določenih z zakonom.

13. člen **(primerna poraba občine)**

Primerno porabo občine za posamezno proračunsko leto ugotovi ministrstvo, pristojno za finance, po enačbi:

$$PPI = (0,61 + 0,13 \cdot Ci + 0,06 \cdot Pi + 0,12 \cdot PMi + 0,04 \cdot \dot{S}Mi + 0,015 \cdot SUI + 0,025 \cdot SDi) \cdot P \cdot Oi$$

Pri tem je:

- PPI – primerna poraba občine;
- Ci – razmerje med dolžino lokalnih cest in javnih poti na prebivalca v posamezni občini in dolžino lokalnih cest in javnih poti na prebivalca v celotni državi;
- Pi – razmerje med površino posamezne občine na prebivalca in površino celotne države na prebivalca;
- PMi – razmerje med deležem prebivalcev občine, mlajših od 6 let, v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine;
- $\dot{S}Mi$ – razmerje med deležem prebivalcev občine od 6 do 15 let v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine;
- SUI – razmerje med deležem prebivalcev občine od 65 do 75 let v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine;
- SDi – razmerje med deležem prebivalcev občine, starejših od 75 let, v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine;
- P – povprečnina;
- Oi – število prebivalcev v občini.

23. člen **(delež sredstev občine za sofinanciranje investicij)**

(1) Delež dodatnih sredstev za financiranje investicij iz drugega odstavka 21. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: delež) se za posamezno občino izračuna po enačbi:

$$SVSo = ((Flo \times KFI) : \Sigma FI) + ((OCo \times KOC) : \Sigma OCd) + ((OOo \times KOO) : \Sigma OOd) + ((ODO \times KOD) : \Sigma OD) + ((NAo \times KNA) : \Sigma NA) + (((\sqrt{Po : \dot{S}Po}) \times Po) \times KRP) : \Sigma RP$$

Pri tem je:

- SVSo – skupna višina sredstev, ki so občini na razpolago;
- Flo – občinski prihodek iz solidarnostne in finančne izravnave;
- KFI – 20% sredstev – kvota »solidarnostna in finančna izravnava«;
- FI – skupna višina sredstev solidarnostne in finančne izravnave;
- OCo – dolžina občinskih cest (lokalnih cest in javnih poti) v občini po podatkih ministrstva, pristojnega za promet;
- KOC – 30% sredstev iz drugega odstavka 21. člena tega zakona – kvota »občinske ceste«;
- OCd – skupna dolžina občinskih cest (lokalnih cest in javnih poti) v državi po podatkih ministrstva, pristojnega za promet;
- OOo – površina desetkilometerskega obmejnega pasu v občini po podatkih organa, pristojnega za makroekonomske analize in razvoj;
- KOO – 10% sredstev iz drugega odstavka 21. člena tega zakona – kvota »obmejno območje«;
- OOd – skupna površina desetkilometerskega obmejnega pasu v državi po podatkih organa, pristojnega za makroekonomske analize;
- ODO – površina kmetijskih zemljišč v uporabi na območjih z omejenimi naravnimi dejavniki v občini po podatkih ministrstva, pristojnega za kmetijstvo;
- KOD – 20% sredstev iz drugega odstavka 21. člena tega zakona – kvota »Omejeni naravni dejavniki«;
- OD – skupna površina kmetijskih zemljišč v uporabi na območjih z omejenimi naravnimi dejavniki v državi po podatkih ministrstva pristojnega za kmetijstvo;

NAo	– površina območja Nature 2000 v občini po podatkih ministrstva, pristojnega za okolje;
KNA	– 10% sredstev iz drugega odstavka 21. člena tega zakona – kvota »Natura 2000«;
NA	– skupna površina območja »Natura 2000« v državi po podatkih ministrstva, pristojnega za okolje;
Po	– površina občine po podatkih Geodetske uprave Republike Slovenije;
ŠPo	– število prebivalcev občine po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije;
KRP	– 10% sredstev iz drugega odstavka 21. člena tega zakona – kvota Redkost poseljenosti«;
RP	– vsota faktorjev redkosti poseljenosti po posameznih občinah, ki so rezultat enačbe: $Vsota (Po:ŠPo) \times Po$.

(2) Občina delež iz prejšnjega odstavka porabi v tekočem proračunskem letu za financiranje:

- stroškov nakupa zemljišč, potrebnih za izvedbo investicijskega projekta, vključno z davkom na dodano vrednost, če ni povračljiv;
- stroškov predhodnih študij, investicijske in projektne dokumentacije, vključno z davkom na dodano vrednost, če ni povračljiv;
- stroškov gradbenih, obrtniških in instalcijskih del, vključno z davkom na dodano vrednost, če ni povračljiv;
- stroškov gradbenega nadzora, vključno z davkom na dodano vrednost, če ni povračljiv;
- upravičenih stroškov za namene iz prve do četrte alineje tega odstavka, če so kot upravičeni stroški določeni v navodilih organa upravljanja sredstev kohezijske politike ali v pogodbi o odobrenih sredstvih strukturne in kohezijske politike Evropske unije, vključno z davkom na dodano vrednost, če ta ni povračljiv, in če ti niso sofinancirani iz sredstev EU;
- za plačilo tistih stroškov projektov strukturne in kohezijske politike EU za namene iz prve do četrte alineje tega odstavka, ki so nujno potrebni za izvedbo projekta, vendar jih organ upravljanja v navodilih iz prejšnje alineje ne pripozna kot upravičene stroške, vključno z davkom na dodano vrednost, če ta ni povračljiv.

(3) Predhodne podatke o deležih iz prvega odstavka tega člena za prihodnje proračunsko leto in leto, ki temu sledi, sporoči ministrstvo, pristojno za regionalni razvoj, občinam najpozneje do 15. oktobra tekočega leta, o izračunanih deležih pa jih obvesti v 15 dneh po sprejetju državnega proračuna.

(4) Župan do 28. februarja tekočega proračunskega leta, v primeru, ko občina 28. februarja občinskega proračuna še nima sprejetega, pa najkasneje do 15. julija tekočega proračunskega leta, predloži ministrstvu, pristojnemu za regionalni razvoj, zaradi uvrstitve investicijskih projektov v načrt razvojnih programov državnega proračuna podatke o investicijskih projektih iz veljavnega načrta razvojnih programov občinskega proračuna in namene, za katere bo občina porabila delež sredstev za sofinanciranje iz prvega odstavka tega člena.

(5) Na podlagi uvrstitve investicijskih projektov iz prejšnjega odstavka v načrt razvojnih programov državnega proračuna skleneta občina in ministrstvo, pristojno za regionalni razvoj, pogodbo o sofinanciranju investicij. Če župan ugotovi, da občina sredstev ne bo mogla porabiti za investicijski projekt, za katerega je pogodba sklenjena, oziroma je iz drugih razlogov nujna sprememba podatkov o investicijskih projektih, lahko najpozneje do 31. avgusta tekočega proračunskega leta predloži ministrstvu, pristojnemu za regionalni razvoj, spremembo podatkov iz prejšnjega odstavka. Ministrstvo, pristojno za regionalni razvoj in občina skleneta dodatek k pogodbi na podlagi spremembe projekta oziroma novo pogodbo na podlagi uvrstitve novega projekta v načrt razvojnih programov državnega proračuna.

44. člen

(prehodno financiranje pravic družinskega pomočnika)

(1) Za financiranje pravic družinskega pomočnika se občinam, katerih stroški za ta namen v tekočem letu presegajo 0,35% njihove primerne porabe, po preteku proračunskega leta 2007 in 2008 oziroma leta pred prvim proračunskim letom, v katerem bodo začele z delom pokrajine, zagotovijo iz državnega proračuna dodatna sredstva v višini razlike nad tem obsegom.

(2) Sredstva iz prejšnjega odstavka se zagotovijo v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za delo, družino in socialne zadeve.

10. člen

(zagotavljanje sredstev občinam za sofinanciranje investicij v prehodnem obdobju)

- (1) Ne glede na drugi odstavek 21. člena zakona se občinam v letih 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 in 2023 zagotavljajo sredstva v višini 3 % v obliki nepovratnih sredstev iz državnega proračuna, 3 % pa v obliki povratnih sredstev kot dodatno zadolževanja občin v proračunu države.
- (2) Ne glede na drugi odstavek 21. člena zakona se v letih 2020 in 2021 v primeru napovedi pozitivne gospodarske rasti za leto 2020 nepovratna sredstva iz prejšnjega odstavka povečajo, povratna pa znižajo za eno odstotno točko.
- (3) Ne glede na drugi odstavek 21. člena zakona se v letih 2022 in 2023 v primeru napovedi pozitivne gospodarske rasti za leto 2022 nepovratna sredstva iz prvega odstavka tega člena povečajo, povratna pa znižajo za dve odstotni točki.
- (4) Zadolžitev iz prvega, drugega oziroma tretjega odstavka tega člena se ne všteva v največji možni obseg zadolževanja občin iz drugega odstavka 10.b člena zakona.
- (5) Dodatno zadolžitev po prvem, drugem oziroma tretjem odstavku tega člena odobri ministrstvo, pristojno za gospodarski razvoj, ki obseg dodatne zadolžitve določi v skladu z merili iz prvega odstavka 23. člena zakona. Za to zadolžitev ni treba pridobiti soglasja ministrstva, pristojnega za finance po šestem odstavku 10.a člena zakona.
- (6) Sredstva iz drugega odstavka 21. člena zakona se v obsegu iz prvega, drugega oziroma tretjega odstavka tega člena v prehodnem obdobju skladno s prejšnjim odstavkom lahko, ne glede na drugi odstavek 23. člena zakona, porabijo tudi za upravljanje z dolgom občine in za odplačilo letnih obveznosti obstoječih dolgov občin, ki so jih najele za izvedbo investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine.
- (7) Prehodno obdobje iz drugega in tretjega odstavka tega člena se v primeru negativne gospodarske rasti podaljša za eno leto.